

af den Natur for at være et kommunalt Anliggende. Foruden at det forekommer mig, at denne Betragtning ligger nær, have vi ogsaa en ligesværem Tilfjendegivelse i Lovgivningen af, at det har været Opfattelsen her paa Rigsdagen. Det vil nemlig erindres, at det i Loven af 16de Juni 1879 om forstjellige Fernbaneanlæg — det var angaaende Faaborg-Ringe og Herning-Stjern Banen — og senere Love af lignende Natur, der angik Statsbaner med Tilskud fra de paagjældende Egne, blev ligesværem forudsat, at det maatte være et kommunalt Anliggende at tilveiebringe det Bidrag, der skulde til, for at Staten vilde anlægge saadanne Baner. Det blev nemlig overdraget Amtsrådene og Kjøbstadkommunalbestyrelserne at sørge for, at de Summer, man fordrøede af de paagjældende Egne, kom ind; der blev det altsaa ligesværem betragtet som et kommunalt Anliggende. Jeg vil sige, at Fremgangsmaaden efter § 48 med to Gange gjentagne Møder og med kvalificeret Majoritet vilde være aldeles ubrugelig i Tilfælde som disse, fordi der kun kan gives Udsigt til Tilskud for et Aar ad Gangen, og hvorledes man kunde gaa ind paa et Forhold, som strakte sig udover et Aar, er aldeles umuligt at forstaa. Det kan ikke være Mening, og jeg tvivler heller ikke, efter Sagens Natur, om, at det maa være tilstrækkeligt, at Bestlutningen er tagen med simpel Majoritet, og at der er erhvervet Indenrigsministerens Tilladelse. Jeg skal kun yderligere bemærke, at her jo ikke for Amternes eller Kommunernes Vedkommende er Tale om noget Tilskud. Det, der ydes, er en Rentegaranti. Nu vil jeg ogsaa sige, at det kunde være tvivlsomt, og det er vist ogsaa meget tvivlsomt, om de paagjældende Kommunalbestyrelser, hvis ikke den Nødvendighed forelaar, at Sagen skal ind for Rigsdagen, ville være berettigede til at tage Bestlutning uden Indenrigsministeriets Samtykke. Det er Noget, jeg anser for meget tvivlsomt; jeg vil egentlig sige, at jeg nærmest helder til den Formening, at de ikke ere nødsagede til at indhente saadant Samtykke. Derom er der jo imidlertid ikke Tale i dette Tilfælde; da Sagen skal for Rigsdagen, vil den altid komme til at passere Indenrigsministeriet. Men det er dog et andet Forhold end ved direkte Tilskud. Man kan jo fra en vis Side sige, at man egentlig kan betegne Rentegarantien som en Anbringelse af Midler. Derjom Driften ikke giver saameget af sig, at de 6 pCt. kunne bydes, saa maa Amtsrepartitionssonden supplere det Manglende, men mod Regres til Fernbaneselskabet og mod 1ste Prioritets Panteret i hele Fernbanen og Alt, hvad dertil hører. Jeg tvivler ikke om, at Regjeringen, som kan give Kommunalbestyrelsen Tilladelse til at anbringe sine Midler paa en anden Maade end netop efter Reglerne for Anbringelse af Amnndiges Midler, ikke paatager sig noget særligt Ansvar ved at give dem

Tilladelsen uden den Garanti, at de anbringe deres Midler paa denne Maade. Det er jo heller ikke alene paa dette specielle Omraade, at det er kjendt, at Kommunalbestyrelsen paatager sig Garantien for Gjennemførelsen af visse Foranstaltninger og det selv efter Paalæg af Lovgivningsmagten. Det er f. Ex. Tilfældet ved alle Udvidelser af Havne, Kjøbstadshavne o. desl. Der paalægges man udensidende Kommunalbestyrelsen at garantere for de Laan, som gives Havnebestyrelserne til Udvidelser, dersom de ikke selv kunne besørge det. Det er Tilfældet med Anlæg af Fiskerihavne, hvor det er den bestaaende Regel, at Midler til Udlaan til saadanne Anlæg gives mod paagjældende Amts Tilfagn om at ville garantere Anlagets Bestaaen, saaledes at de faae Tilsyn med det, det er nu een Ting, men ogsaa garantere Anlagets fremtidige Bestaaen derved, at hvis Havneindtægterne ikke svare til Udgifterne og ikke være tilstrækkelige til Havnenes Vedligeholdelse, skulde de sørge for, at disse afholdes paa ordinær Maade. Der er altsaa andre Omraader, hvor man ikke tager i Betænkning at paalægge Kommunalbestyrelserne at paatage sig en saadan Garanti. Hvorom Alting er, forekommer det mig i dette Tilfælde at være utvilsomt, at der ikke, for at Amtskommunerne skulle tilstaa Hjælp til disse Anlæg, fordrøes Andet end simpel Majoritet i Amtsrådet og Indenrigsministeriets Approbation. — Grede Medlemmer havde adskillige mindre velvillige Ytringer paa rede Haand i Anledning af denne Sag. Jeg tror, at Liden og Leiligheden ikke er til at udbrede sig vidt over saadanne mer eller mindre velvillige Ytringer, og skal derfor lade det ligge, saameget mere som de ærede Medlemmer endte med den Udtalelse, at de trods alt dette ikke vilde modsætte sig Lovens Fremme. Jeg vil haabe, at de ærede Herrer ville vise i Særindingen, at det har været deres oprigtige Mening, og jeg skal derfor ikke fortsætte Diskussionen.

Bojsen: Ogsaa jeg agter at stemme saavel for det Lovforslag, vi behandle idag, ligesom jeg stemte for det, vi behandlede igaar. Jeg er en saa varm Ven af den kommunale Selvstændighed, at jeg ikke paa nogen Maade ønsker at være Forsyn for Kommunerne med Hensyn til Anbringelsen af deres Midler. Jeg siger dette saameget mere, som ogsaa jeg har modtaget forstjellige Henvendelser fra ikke ubetydelige Mindretal i de paagjældende Kommuner, der søle sig misforstaaede med den Bestlutning, som Flertallet i Kommunernes Bestyrelse havde fattet. Men naar man derimod optiller den Sætning, som det forekommer mig, at den høitærede Minister ogsaa er noget tilbøielig til, at naar der ad privat Veil tilveiebringes Midler til et Fernbaneanlæg, enten altsaa fra private Mænd eller Kommunerne, maatte man principielt være paa det Reue med, at man ogsaa overlod dem dette og ikke greb ind deri fra Statens Side,